

KRONIKA

PAPIESKIEGO WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO W WARSZAWIE

SEKCJA ŚW. JANA CHRZCICIELA

ZA ROK AKADEMICKI 2000/2001

I. WYDARZENIA

W roku akademickim 2000/2001 Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie Sekcja Św. Jana Chrzciciela realizował wyznaczony Statutami PWTW program dydaktyczny w 5 Wyższych Seminarjach Duchownych, 4 Studium Teologii dla Świeckich, Prymasowskim Instytucie Życia Wewnętrznego i 2 szkołach nie akademickich: Instytucie Szkolenia Organistów i Studium Życia Rodzinnego. W roku sprawozdawczym dokonano także ważnej zmiany w organizacji Uczelni powołując w miejsce Kolegiów Katechetycznych Wyższe Zawodowe Studia Katechetyczne, których celem jest umożliwienie katechetom uzyskiwania tytułów licencjata zawodowego teologii wymaganych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w zreformowanej szkole. Kierownikiem tych studiów został bp dr hab. Tadeusz Pikus.

Ogółem w roku akademickim 2000/2001 studiowało w Naszej Uczelni 2729 studentów. Studia ukończyło obroną napisanej pracy dyplomowej: 60 osób z tytułem licencjata zawodowego, 242 osoby z tytułem magistra teologii, 21 uzyskało tytuł licencjata kanonicznego, zaś 3 osoby stopień doktora teologii i 1 doktora habilitowanego. Przeprowadzono także 1 nostryfikację dyplomu doktorskiego uzyskanego na Uniwersytecie w Pamplonie.

Rok sprawozdawczy naznaczony był przykrym wydarzeniem – pożegnaliśmy jednego z naszych wykładowców śp. ks. dra hab. Waldemara Wojdeckiego. Kadre naukową Uczelni stanowiło 13 samodzielnych pracowników naukowych pracujących na tzw. pierwszym etacie. Wspomagani pracą adiunktów i asystentów prowadzili zajęcia dydaktyczne i prace badawcze we właściwych dla swoich zainteresowań polach naukowych. Wyniki tych badań zostały opublikowane w licznych książkach i artykułach krajowych i zagranicznych. Na szczególną uwagę zasługuje wydanie specjalnego tomu czasopisma naukowego naszej Uczelni *Warszawskich Studiów Teologicznych*, poświęconego badaniom etiologicznym *Miscelanea Etiopica*, edykowanego ks. prof. dr hab. Stanisławowi Kurowi.

Praca naukowa profesorów i wykładowców uwzględniała także uczestniczenie w licznych zjazdach i konferencjach naukowych. Sekcja Św. Jana Chrzciciela PWTW czynnie uczestniczyła w organizacji czterech sympozjów. Razem z Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym (czyli studiami dziennymi) zorganizowano dwa spotkania, zaś we współpracy z Warszawskim Towarzystwem Teologicznym im. Romana Archutowskiego dalsze dwa spotkania poświęcone osobom wybitnych teologów warszawskich: bł. ks. Romana Archutowskiego, i ks. Józefa Archutowskiego. (Materiał z tej konferencji na temat hermeneutyki ks. Józefa Archuchowskiego został zamieszczony na ss. 65-73 niniejszego tomu *WST*).

W roku 2001 dobiegła końca kadencja władz PWTW. W wyborach przeprowadzonych w pierwszych miesiącach 2001 r. wybrano nowego dziekana i kierownika Sekcji św. Jana Chrzyciela ks. prof. dra hab. Jana Miazka oraz nowego prodziekana i kierownika Sekcji Bolewanum ks. prof. dra hab. Jacka Bolewskiego.

II. STOPNIE NAUKOWE

Habilitacje

8. TUREK WALDEMAR, ks. dr, *Grzech przeciwko Duchowi Świętemu w tradycji patrystycznej*, Kraków: WAM 2000, ss. 320.

Recenzenci: ks. prof. dr hab. Józef Kulisz (PWTW)
ks. prof. dr hab. Henryk Pietras (PAT)
ks. prof. dr hab. Marek Starowieyski (UW)

Kolokwium habilitacyjne: 18 stycznia 2001.

Doktoraty

23. JANKOWSKA Teresa, *Możliwość realizowania rad ewangelicznych w życiu ludzi świeckich na przykładzie Piotra Jerzego Frassatiego*.

Promotor: ks. prof. dr hab. Józef Warzeszak
Recenzenci: ks. prof. dr hab. Ireneusz Werbiński (UKSW)
ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek (PWTW)

Obrona: 16 czerwca 2000.

Rozprawa dotyczy możliwości realizowania rad ewangelicznych oraz ich roli w życiu ludzi świeckich. Za potrzebą opracowania monograficznego tego złożonego zagadnienia, mającego na celu uzupełnienie braku na gruncie stosownej literatury teologicznej, zdawało się przemawiać w sposób bardzo istotny *argumentum facti*, jakim było życie w ubóstwie, czystości i posłuszeństwie włoskiego studenta a zarazem współczesnego świętego – Piotra Jerzego Frassatiego.

Rozprawa składa się z czterech rozdziałów, z których pierwszy poświęcony jest powszechnemu powołaniu do świętości oraz środkom prowadzącym do jej realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem rad ewangelicznych w praktyce ludzi świeckich. W rozdziale tym podjęto również kwestię odrębności duchowości laikatu.

W kolejnych trzech rozdziałach omówiono poszczególne rady, uwzględniając w wypadku każdej z nich: jej pojęcie, możliwości realizacji w życiu ludzi świeckich oraz przykład życia błogosławionego Piotra Jerzego do tejsze rady konkretnie się odnoszący.

Przyjmując za punkt wyjścia naukę Soboru Watykańskiego II – według której wszyscy są powołani do świętości (KK 39) – starano się wykazać, iż świętość jest możliwa do zrealizowania w każdym stanie, nie tylko duchownym. Ponieważ można do niej dojść wyłącznie poprzez radykalizm ewangeliczny, w pracy podjęto w szerokim zakresie problematyką rad ewangelicznych – czystości, ubóstwa i posłuszeństwa – rozumianych jako zdecydowany wybór Boga. W świetle tak widzianych rad ewangelicznych ukazano życie Piotra Jerzego jako nieustanną „drogę pod prąd”, w celu zrealizowania osobistego powołania do zjednoczenia z Bogiem. Zjednoczenie to dokonywało się w jego wypadku poprzez doskonałą realizacją ducha tychże rad.

Podstawowy wniosek płynący z pracy mówi o świętości jako możliwej do zrealizowania przez każdego. Warunkiem jej osiągnięcia jest realizacja powołania, do jakiego konkretny człowiek został przez Boga wezwany.

24. SASMAN Mieczysław, OSCam, *O. Alfred Karch (1915-1997). Życie i działalność.*

Promotor: ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek (PWTW)
 Recenzenci: ks. prof. dr hab. Józef Swastek (PFT Wrocław)
 ks. dr hab. Józef Naumowicz (UKSW)

Data obrony: 15 marca 2001.

Monografia ta, w oparciu o archiwalia, przedstawia postać jednego z najbardziej zasłużonych dla Polskiej Prowincji OO. Kamilianów kapłan i zakonnika. Był on świadkiem erygowania początkowo Polskiej Prefektury OO. Kamilianów w 1936 roku, a następnie powstania odrębnej Polskiej Prowincji w 1946 roku. W zakonie przeżył 67 lat i pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji: dyrektora postulatu, magistra nowicjatu, proboszcza, superiora, wikariusza prowincjalnego oraz przez dwie kadencje prowincjała. Swoją działalnością wywarł znaczny wpływ na rozwój prowincji.

Praca składa się z pięciu rozdziałów, które są tak zredagowane, aby rzetelnie przedstawić dzieje tego zakonnika: warunki rodzinne w jakich dojrzał do kapłaństwa, mozolna droga od postulatu do święceń kapłańskich, jego studia przerwane tragedią II wojny światowej. Następnie lata jego wielkiej aktywności i pełnego oddania dla zakonu. Rozprawa sfinalizowana jest rozdziałem, który ukazuje ostatnie lata jego życia, postawę wobec cierpień i zbliżającej się śmierci.

Monografia jest pierwszym tego rodzaju opracowaniem w blisko siedemdziesięcioletniej historii Kamilianów w Polsce. Przedstawia fakty z życia o. Alfreda Karcha, które są mało lub wcale nieznanne. Dzięki temu, nie tylko ocala od zapomnienia postać kapłana i zakonnika, który swoją dyscypliną i subordynacją zakonną mógłby stanowić wzór dla obecnej kadry Kamilianów, ale jednocześnie ukazuje trudne czasy dla Kościoła w Polsce, a więc i dla Polskiej Prowincji OO. Kamilianów.

Sylwetka o. Alfreda Karcha jest wkomponowana w dzieje Prowincji, które również są w tej rozprawie przedstawione. Opracowanie spełnia więc podwójną rolę: upamiętnia postać najstarszego Kamilianina w Polsce oraz ukazuje warunki, w jakich powstała i rozwijała się Polska Prowincja OO. Kamilianów do roku 1997.

25. STĘPIEŃ Paweł, ks., *Prawo lewiratu w świetle chiastycznej struktury Pwt 25,4-12.*

Promotor: ks. dra hab. Ryszarda Rumianka, prof. PWTW
 Recenzenci: ks. prof. dr hab. Roman Krawczyk, (UWM)
 Ks. prof. dr hab. Stanisław Kur (PWTW)

Data obrony: 29 kwietnia 2001.

Praca składa się z pięciu rozdziałów. Pierwszy omawia strukturę chiazmu i jego miejsce w Księdze Powtórzonego Prawa, drugi jest komentarzem do tekstów źródłowych w Biblii (Pwt 25,4-12; Rdz 38, Rt), trzeci ukazuje pracę redakcyjną deuteronomisty nad prawem lewiratu, czwarty wyjaśnia symbolikę gestów w prawie lewiratu i ukazuje związek tego prawa z prawem wykupu. Całość pracy zamyka rozdział piąty podający historię prawa lewiratu.

Punktem wyjścia do badań nad lewiratem jest chiastyczna struktura Pwt 25,4-12. Samo prawo lewiratu znajduje się w Pwt 25,5-10, zaś struktura chiastyczna ukierunkowuje interpretację tego prawa: rozpoczyna się eufemistycznym zakazem stosunku przerywanego: „*Nie zawiążesz pyska wołowi młódcemu*” (Pwt 25,4), kończy okrutną karą, która spotyka kobietę podnoszącą rękę na męskie przyrodzenie (Pwt 25,11-12), co ma swoje uzasadnienie w tym, że prawo żydowskie podejmuje się zadania zapewnienia potomka. Wszelkie zagrożenie sił rodzących będzie bezlitośnie karane. Co tyczy się samego prawa lewiratu mężczyzna, który odmawia dopełnienia obowiązku szwagra jest zrównany z Onanem. Onan unikał poczęcia potomka dla zmarłego brata, przez stosunek przerywany. Bóg za ten grzech ukarał go śmiercią. Kobieta, w podejmowanych gestach z prawa lewiratu, symbolicznie nawiązuje do zachowania Onana: zdejmuje mężczyźnie sandał ze stopy i pluje mu w twarz. Ma to przypominać wycofanie się Onana ze stosunku, a sandał i stopa stają się symbolami narządów seksualnych mężczyzny i kobiety.

Sensem prawa lewiratu była troska o zachowanie imienia zmarłego, które zawiera zapewnienie narodzin syna, ale także zachowanie dziedzictwa w rodzie zmarłego. Prawo to było również formą troski o wdowę, która w obliczu bezdzietności mogła stracić wszelkie środki do życia.

Wobec ideału małżeństwa monogamicznego, który zawsze był obecny w świadomości narodu wybranego, instytucja małżeństwa lewirackiego straciła z biegiem lat rację bytu. Początkowo posiadanie potomstwa było racją stanu dla narodu żydowskiego. Kiedy naród okrzepł, troska o monogamię stała się pierwszoplanowa. Śledząc nauczanie kolejnych pokoleń rabinów widzimy wyraźną ewolucję w podejściu do prawa lewiratu. Ostatecznie dochodzi do sytuacji, w której rabinaty wymuszają na zainteresowanych stronach odmowę lewiratu i nakładają do podjęcia ceremonii odmowy – *micwa chalica*.

III. PRACOWNICY NAUKOWI PWTW – SEKCJA ŚW. JANA CHRZCICIELA

(Uzupełnienie)

W numerze 13/2000 *WST* nie został zamieszczony biogram O. Prof. Gabriela Bartoszewskiego OFM^{Cap}. Czynimy to niniejszym przeprasząc Go za pominięcie.

Redakcja *WST*

O. Gabriel BARTOSZEWSKI OFM^{Cap}

dr prawa kanonicznego

Zob. *WST* 2(1984) 191-193.

Urodzony 10 czerwca 1933 r. w Potworowie, syn Józefa i Józefy z d. Jędryś. Po ukończeniu szkoły podstawowej w latach 1940-1947 w Potworowie, przez dwa lata uczęszczał do gimnazjum w Nowym Mieście. W 1949 r. wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów w Nowym Mieście n. Pilicą. Po roku nowicjatu 16 VII 1950 r. złożył profesję zakonną czasową, a profesję wieczystą 15 VIII 1954. Następnie kontynuował naukę w prywatnym Liceum Biskupim w Lublinie 1950-1952. Do Diecezjalnego Seminarium Duchowego uczęszczał w Łomży w latach 1952-1957. Świecenia kapłańskie otrzymał z rąk biskupa łomżyńskiego Czesława Falkowskiego 7 VII 1957 r. w Łomży. W tymże roku zdał egzamin maturalny, którego nie można było zrealizować we właściwym czasie i podjął studia na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL w latach 1957-1962, magisterium otrzymał w 1960 r. a doktorat w 1962 r. Od

1963 do 1991 r. z pewnymi przerwami wykładał prawo kanoniczne w Seminarium Kapucyńskim w Łomży a potem w Lublinie. Od 4 III 1966 r. wicepostulatorem sprawy Beatyfikacji o. Honorata Koźmińskiego a od 1988 r. jego kanonizacji. W latach 1970-1976 pełnił urząd Prowincjała Warszawskiej Prowincji Braci Mniejszych Kapucynów. Przez trzy kadencje był wikariuszem prowincjalnym i kilkakrotnie definitorem prowincjalnym.

W latach 1966-1985 współpracował z wielu zgromadzeniami nad posoborową przystosowaną odnową i redakcją konstytucji; w imieniu biskupów ordynariuszy przewodniczył licznym kapitułom generalnym zgromadzeń zakonnych; od 1969 - obrońca węzła małżeńskiego, a od 1984 - promotor sprawiedliwości przy Sądzie Metropolitalnym Warszawskim; 1970-1976 - prowincjał warszawskiej prowincji kapucynów; 1971-1980. Uczestnik 4 kapituł generalnych w Rzymie (1968, 1974, 1982, 1994); 1972-1976 - członek Konsulty Zakonów Męskich w Polsce; 1973-1976 - przewodniczący Konferencji Wyższych Przełożonych *coetus slavici* w Zakonie Kapucynów i członek Sekretariatu ds. Formacji przy Kurii Generalnej; od 1978 - referent Sekretariatu Prymasa Polski; a od 1979 - wykładowca teologii życia zakonnego w Prymasowskim Instytucie Życia Wewnętrznego; 1982-1985 oraz 1988-1991 - wikariusz prowincjalny; w latach 1984-1987 Kierownik Prymasowskiego Trybunału *super rato*, a także od 1984 - członek Komisji Episkopatu Polski ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, od 1989 - współpracownik zewnętrzny Nuncjatury Apostolskiej. Od 1991 jest cenzorem ksiąg religijnych w Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, a od 1992 również - referentem ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego; członek wielu procesów beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych, w Archidiecezji Warszawskiej i innych diecezjach w Polsce, jako wicepostulator lub promotor sprawiedliwości, m.in. Sługi Bożego kard. Stefana Wyszyńskiego i Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszko; przewodniczący Komisji IV Synodu Archidiecezji Warszawskiej ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego.

Publikacje

I. Artykuły naukowe

1. "Początki zakonu kapucynów na ziemiach polskich 1681-1810", *ChS* 15(1983) nr 9, 25-38.
2. "Duchowość o. Honorata i jego zgromadzeń ukrytego życia zakonnego", współaut.: P. BRZOZOWSKA, w: *Kontemplacja i działanie*, red B. BEJZE, Warszawa 1983, 78-116.
3. "Niewolnictwo maryjne w życiu i nauczaniu sługi Bożego o. Honorata Koźmińskiego", [współaut.:] P. BRZOZOWSKA, *Studia Franciszkańskie* 1(1984) 135-162.
4. "Kalendarium [o. Honorata Koźmińskiego]", w: E. JABŁOŃSKA-DEPTUŁA, *Trwanie i budowa. Honorat Koźmiński, kapucyn 1829-1916*, Warszawa 1986, 296-302.
5. "De relationibus P. Honorati cum P. Antonio Wysłouch", w: *Varsavien. Canizationis Servi Dei Honorati a Biała Podlaska (Venceslai Kozmiński. Summarium Docum,entirum Additum Koźmiński. Postio super virtutibus*, Roma 1986, 275-344.
6. "De Congregationibus a S.D. Honorato Kozmiński fundatis", w: *Varsavien. Canonizationis Servi Dei Honorati a Biała Podlaska. Summarium Documentorum Additum. Positio super virtutibus*, Roma 1986, 205-231.
7. "Eucharystia źródłem świętości i płodności apostolskiej w życiu Sł. Bożego O. Honorata Koźmińskiego", w: *Eucharystia w życiu świętych i Sług Bożych związanych z Archidiecezją Warszawską*, Warszawa 1987, 47-64.

8. "La schiavitù mariana nella vita e nell'insegnamento del servo di Dio Padre Onorato Koźmiński", trad. A. Tomkiel, w: *Simposio cristiano*, a cura di L. GIAMPORCARO, Milano 1987, 47-58.
9. "Wacław Nowakowski OFMCap i jego dzieło *O cudownych obrazach w Polsce Przenajświętszej Matki Bożej*", w: *Niepokalana. Kult Matki Bożej na ziemiach polskich w XIX wieku*, red. B. Pylak i Cz. Krakowiak, Lublin 1988, 539-549.
10. "Maria nella vita e nell'opera apostolica del venerabile Srevo di Dio P. Onorato Koźmiński, Capuccino (1829-1916)", w: *Acta Congressus Mariologici-Mariani Internationalis in Sanctuario Mariano Kevelaer (Germania) Anno 1987 celebrati*, vol. 4: *De cultu mariano saeculis XIX et XX usque ad Concilium Vaticanum II aput theologos nencon christifideles sanctitate vitae praeclaros saec. XX*, Romae 1991, 59-85 (tenże artykuł w formie skróconej: "Maryja w życiu i działalności apostolskiej o. Honorata Koźmińskiego", *AK* 80(1988), t. 111, 211-225).
11. "Rys biograficzny o. Honorata Koźmińskiego", w: *Patron zawierzenia i wytrwania. Okruchy myśli bł. Honorata Koźmińskiego, kapucyna (1829-1916)*, Wybór tekstów dokonali: Gabriel Bartoszewski, Mirosław Korolko, Warszawa 1989, 8-22.
12. "Postępowanie w procesie o uzyskanie dyspensy od małżeństwa zawartego, ale niedopełnionego", w: *Państwo i prawo*, red. J. Krukowski, F. Lempa, t. 7, Lublin 1990, 119-132.
13. "Ojciec Marek d'Aviano, kapucyn – legat papieski w dniach Odsieczy Wiedeńskiej", *Acta Universitatis Wratislaviensis. Historia* 1990, z. 75, 83-92.
14. "Honorat Koźmiński jako twórca nowej formy życia zakonnego i prekursor instytutów świeckich w Polsce", w: *Autonomia zakonów a Kościół partykularny. Materiały I Międzynarodowego Sympozjum prawa zakonnego KUL*, Lublin 5-6 X 1988, red. B. W. ZUDERT, Lublin 1991, 85-94.
15. "Bł. Honorat Koźmiński jako twórca nowej formy życia zakonnego w Polsce i jej aktualność", w: *Błogosławiony Honorat Koźmiński (Pokłosie beatyfikacji)*, red. G. BARTOSZEWSKI, R. PREJS, Warszawa 1993, 196-213.
16. "Kult Matki Bożej Częstochowskiej w życiu i działalności apostolskiej bł. Honorata Koźmińskiego", w: *Błogosławiony Honorat Koźmiński (Pokłosie beatyfikacji)*, red. G. BARTOSZEWSKI, R. PREJS, Warszawa 1993, 311-322.
17. "Starania o zatwierdzenie pierwszych zgromadzeń bł. Honorata Koźmińskiego i Dekret *Ecclesia Catholica* z 1889 r.", w: *Błogosławiony Honorat Koźmiński (Pokłosie beatyfikacji)*, pod red. Gabriela Bartoszewskiego, Rolanda Prejsa, Warszawa 1993, 236-260.
18. "Teologiczna cenzura pism własnych Sługi Bożego", w: *Elementy prawne świętości kanonizowanej według ustawodawstwa Jana Pawła II. Materiały II Ogólnopolskiego Sympozjum prawa kanonizacyjnego KUL* Lublin 24-26 IX 1992, Lublin 1993, 69-85.
19. "Kult Matki Bożej Rzywałdzkiej i wpływ osoby Sługi Bożego Stefana kard. Wyszyńskiego na jego rozwój", w: *Przewodniczka. Kult Matki Bożej w Polsce od Lumen gentium do Redemptoris Mater 1964-1987*, Częstochowa 1994, 127-144.
20. "Proces beatyfikacyjny Polaków i polek zamęczonych przez nazistów w okresie drugiej wojny światowej 1939-1945", *Saeculum Christianum* 2(1995) nr 1, 111-130.
21. "Zadania i udział biegłych w beatyfikacyjnym procesie informacyjnym o życiu, sławie świętości i heroicznosci cnót na terenie diecezji", *Biuletyn Stowarzyszenia Kanonistów Polskich* 5(1995) nr 2, 11-28.

22. "Błogosławiony Honorat Koźmiński (1829-1916)", oprac. i wyboru dokonał..., w: *W trosce o trzeźwość Narodu. Sylwetki najwybitniejszych działaczy trzeźwościowych XIX i XX wieku oraz antologia ich pism*, t. II, Warszawa 1996, 191-210.
23. "Sługa Boża s. Mieczysława Kowalska (1902-1941)", w: *Męczennicy za wiarę 1939-1945. Duchowni i świeccy z ziem polskich, którzy prześladowani przez nazizm hitlerowski dali Chrystusowi ofiarę życia świadectwo miłości*, Marki 1996, 352-354.
24. "Sługa Boży kleryk Fidelis Hieronim Chojnacki OFMCap (1906-1942)", w: *tamże*, 326-328.
25. "Sługa Boży br. Symforian Feliks Ducki OFMCap (1888-1942)", w: *tamże*, 329-331.
26. "Sługa Boży o. Anicet Adalbert Kopliński OFMCap (1875-1941)", w: *tamże*, 332-335.
27. "Sługa Boży o. Henryk Józef Krzysztofik OFMCap (1908-1942)", w: *tamże*, 336-338.
28. "Sługa Boży o. Florian Józef Stępiak OFMCap (1912-1942)", w: *tamże*, 339-341.
29. "Charyzmatyczny założyciel licznych zgromadzeń", w: *Dziedzictwo bł. Honorata Koźmińskiego. Jego zgromadzenia po stu latach od założenia*, red. H.I. SZUMIŁ, G. BARTOSZEWSKI, Warszawa 1998, 13-33.
30. "Setna rocznica ukrytego życia zakonnego", [współaut.:] H.I. SZUMIŁ, w: *tamże*, 35-70.
31. "Zgromadzenie Braci Sług Maryi Niepokalanej 1883-1983", [współaut.:] H.I. SZUMIŁ, w: *tamże*, 279-294.
32. "Zgromadzenie Synów Matki Bożej Bolesnej 1893-1993", [współaut.:] H.I. SZUMIŁ, w: *tamże*, 599-608.
33. "Pierwiastki wschodnie i zachodnie w maryjnej duchowości bł. Honorata Koźmińskiego i zgromadzeń zakonnych przez niego założonych", w: *Nosicielka Ducha. Pneumatofora. Materiały z Kongresu Mariologicznego, Jasna Góra 18-23 sierpnia 1996 r.*, red. J. WOJTKOWSKI, S.C. NAPIÓRKOWSKI, Lublin 1998, 281-301.
34. "Współczesna koncepcja męczeństwa w kontekście kanonizacji św. Maksymiliana Marii Kolbe", w: *Unia Brzeska. Materiały z Sympozjum odbytego w Wyższym Seminarium Duchownym w Radomiu 19 IV 1997 r.*, red. A. HEJDA, Radom 1998, 113-136.
35. "Trójca Święta a Maryja w pismach bł. Honorata Koźmińskiego", w: *Trójca Święta a Maryja. Materiały z Sympozjum Mariologicznego zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Mariologiczne, Częstochowa, 6-8 września 1999 roku*, red. T. SIUDY, K. PEK, Częstochowa 2000, 339-350.
36. "Biegli cenzorzy teologowie i praktyczne problemy wynikające z cenzury pism sługi Bożego w postępowaniu beatyfikacyjnym na terenie diecezji", w: *Biegli w postępowaniu kanonizacyjnym. Materiały IV Ogólnopolskiego Sympozjum Prawa Kanonizacyjnego KUL Lublin 22-23 V 1998 r.*, red. H. MISZTAŁ, W. BAR, Lublin 1999, 31-46.
37. "Biegli w naukach historycznych i archiwalnych, zasady opracowania dokumentów i sposób przygotowania relacji w postępowaniu beatyfikacyjnym na terenie diecezji", w: *tamże*, 63-78.
38. "Męczeństwo chrześcijańskie wobec barbarzyństwa XX wieku", w: *Biuletyn Parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i bł. księdza Stefana Wincentego Frelichowskiego w Toruniu. Błogosławiony ks. Stefan Wincenty Frelichowski. Materiały*, Toruń 2000, 13-25.
39. "Geneza i przebieg procesu beatyfikacyjnego męczenników II wojny światowej", w: *Męczennicy miłości. Ojciec Pio i inni*, red. A. Derdziuk, Lublin 1999, 115-156; przedruk: AK 135(2000) 6-26.

40. "Zostawił nam świętość życia, w: Sługa Boży Stefan kardynał Wyszyński (1901-1981). Co Kościół i Polska zawdzięczają Prymasowi Tysiąclecia?", red. S. BUDZYŃSKI, I. BURCHACKA I A. MAZUK, Warszawa 2000, 125-128.
41. "Procesy beatyfikacyjne i kanonizacyjne w archidiecezji warszawskiej", w: *Caritati in iustitia. Dwadzieścia lat posługi prymasowskiej kardynała Józefa Glempa*, red. S. BUDZYŃSKI [i in.], Wprowadzenie A. Dziuba, Warszawa 2001, 205-210.
42. "Kanonizacja św. Maksymiliana Marii Kolbe jako męczennika i jej wpływ na procesy beatyfikacyjne męczenników drugiej wojny światowej", w: *Świadectwo wiary aż po męczeństwo w zakonach franciszkańskich. Sympozjum zorganizowane w dziękczynieniu za beatyfikację męczenników franciszkańskich z okresu II wojny światowej, Oświęcim-Harmęże 13-14 wrzesień 2000*, Kraków 2001, 45-76.
43. "Męczennicy za wiarę okresu drugiej wojny światowej (1939-1945) z Warszawskiej Prowincji Braci Mniejszych Kapucynów i Mniszek Klarysek Kapucynek", w: *tamże*, 173-197.
44. "Maria nella vita e nell'opera apostolica del beato Onorato Koźmiński cappuccino", *Forma Sororum. Rivista delle Clarisse d'Italia* 38(2001) n. 3, 131-152; n. 4-5, 233-246.
45. "Li martirio cristiano di fronte alla barbarie del secolo XX", tłum. L. M. Mirri, *Vita Minorum. Rivista di spiritualità e formazione interfrancscana* 2001, nr 1, 5-19.
46. "La Beata Maria Teresa del Bambin Gesù (Mieczysława Kowalska)", *Vita Minorum. Rivista di spiritualità e formazione interfrancscana* 2001, nr 5, 266-280.
47. "Cuda w procesach beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych Polaków i Polek wyniesionych do chwały ołtarzy przez papieża Jana Pawła II", w: *Religioni et scientiae. Materiały VI Sympozjum prawa kanonizacyjnego (Lublin, 25 kwietnia 2001 r.)*, red. P. Stanisławski, Lublin 2001, 105-174.
48. "Konsekracja i formy życia konsekrowanego w Kościele", w: *Vita consecrata. Życie ofiarowane Bogu i ludziom*, red. T. Rusiecki, Kielce 2002, 61-89.

II. Artykuły encyklopedyczne

49. "Feliks z Cantalice, Feliks Porri, św., OFMCap", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 105.
50. "Fani Vincenzo OFMCap", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 41.
51. "Fermont Edward OFMCap, imię zak. Gondulf", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 136-137.
52. "Filippi Giovanni Battista OFMCap, imię zak. Klemens", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 221.
53. "Forgione Francesco OFMCap, imię zak. Pius", [współaut.:] J. DUCHNIEWSKI, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 5, Lublin 1989, kol. 388.
54. "Honorat Koźmiński, Honorat z Białej Podlaskiej, bł. OFMCap", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 6, Lublin 1993, kol. 1206-1209.
55. "Hen(n)rich Joseph OFMCap, imię zak. Kilian", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 6, Lublin 1993, kol. 681.
56. "Joly Joseph Roman OFMCap", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 64.

57. "Kapucynki", [współaut.:] J. DUCHNIEWSKI, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 743-745.
58. "Kapucynki w Polsce", w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 745-746.
59. "Godecka Aniela Rosa", w: *Enciclopedia dei Santi*, seconda appendice di P. B. Turek, Roma 2000, col. 574-576.
60. "Popiełuszko Giorgio", w: *Enciclopedia dei Santi*, seconda appendice di P. B. Turek, Roma 2000, col. 1142-1145.

III. Opracowania i prace wydawnicze

61. *Eucharystia w życiu i nauczaniu o. Honorata Koźmińskiego* (Wybór tekstów i relacje naocznych świadków), zebrał i opracował, Warszawa 1986, ss. 40.
62. *Wybór pism O. Honorata Koźmińskiego*, w serii: *Polskie teksty ascetyczne*, t. 5, cz. 2, Warszawa 1983 (wspólnie z o. Joachimem Barem OFMConv.).
63. *Wybór pism O. Honorata Koźmińskiego*, w serii: *Polskie teksty ascetyczne*, t. 9, cz. 3 Warszawa 1987.
64. *Wybór pism O. Honorata Koźmińskiego*, w serii: *Polskie teksty ascetyczne*, t. 10, cz. 4, Warszawa 1988.
65. *Wybór pism O. Honorata Koźmińskiego*, w serii: *Polskie teksty ascetyczne*, t. 11, cz. 5, Warszawa 1988.
66. *Beatyfikacja o. Honorata Koźmińskiego w X rocznicę pontyfikatu papieża Jana Pawła II 16 X 1988 (Vademecum pielgrzyma)*. Teksty zebrał i opracował..., Warszawa 1989, ss. 102.
67. *Błogosławiony Honorat Koźmiński. Materiały duszpasterskie*. Teksty zebrał i opracował G. Bartoszewski. Warszawa 1989, ss. 125.
68. *Patron zawierzenia i wytrwania. Okruchy myśli bł. Honorata Koźmińskiego, kapucyna (1829-1916)*, Wybór tekstów [przy współpracy z] M. Karolko, Warszawa 1989, ss. 160.
69. *Patron zawierzenia i wytrwania. Okruchy myśli bł. Honorata Koźmińskiego, kapucyna (1829-1916)*. Wyboru tekstów dokonali G. Bartoszewski i M. Korolko, Warszawa 1989, ss. 159.
70. *Honorat Koźmiński. Notatnik duchowy*. Przygotowanie do wydania zespół pod kierunkiem..., Warszawa 1991, ss. 524.
71. *Reguła i życie Braci i Sióstr Trzeciego Zakonu Regularnego: tekst, komentarz, historia*, Warszawa 1992, ss. 126.
72. *Błogosławiony Honorat Koźmiński (Pokłosie beatyfikacji)*, [współred.:] R. PREJS, Warszawa 1993, ss. 603.
73. *Na krzyżu z Chrystusem: pięciu kapucynów męczenników z Oświęcimia i Dachau*, Warszawa 1993, ss. 32; przedruk: "Sulla croce di Cristo", *Vita Minorum. Rivista di spiritualità e formazione interfrancescana* 1999, nr 2, 100-118.
74. *Bł. Honorat Koźmiński: założyciel licznych Zgromadzeń zakonnych, patron zawierzenia i wytrwania*, Kraków 1993, ss. 16.
75. *Śługa Boża Maria Teresa od Dzieciątka Jezus (Mieczysława Kowalska) mniszka, klaryska, kapucynka*, Warszawa 1993, ss. 16.

76. "Błogosławiony Honorat Koźmiński (1829-1916)", oprac. i wyboru dokonał..., w: *W trosce o trzeźwość Narodu. Sylwetki najwybitniejszych działaczy trzeźwościowych XIX i XX wieku oraz antologia ich pism*, t. II, Warszawa 1996, 191-210.
77. *Eucharystia skarbem Kościoła. Wybrane myśli z pism bł. Honorata Koźmińskiego i świadectwa o Nim*, Teksty wybrały pod kierunkiem i s. H. Treli, siostry ze Zgromadzeń niehabitowych bł. Honorata, Marki 1997, ss. 92.
78. *Honorat Koźmiński, Pisma*, [współred.:] H.I. SZUMIŁ, t. 1-8, 10-13, Warszawa 1997-2001.
79. *Dziedzictwo bł. Honorata Koźmińskiego. Jego zgromadzenia po stu latach istnienia*, [współred.:] H.I. SZUMIŁ, Warszawa 1998, ss. 688.
80. *Rekolekcje z Błogosławiony Honorat Koźmiński*, oprac. pod kierunkiem..., Kraków 2000, ss. 152.
81. "Varsavien. Canizationis Servi Dei Honorati a Biała Podlaska (Venceslai Koźmiński. Informatio super dubio. An constet de virtutibus theologalibus..." [współaut.: P. Bernardino da Siena, avvocato e Post. Gen.], w: *Positio super virtutibus*, Roma 1986, 1-234.
82. *Thorunien. Beatificationis et Canonizationis Ven. Servae Dei Mariae Karłowska (1865-1935). Positio super miraculo*, [współaut.:] G. MRÓWCZYŃSKI CR, Post. Gen., Roma 1996, p. 1-15, 1-18, 1-216.
83. *Na krzyżu z Chrystusem. Pięciu kapucynów męczenników z Oświęcima i Dachau*. Warszawa 1993, ss. 32.
84. *Błogosławiona Siostra Maria Teresa Kowalska. Męczennicy 1939-1945*. Zeszyt 83, Włocławek 2001, ss. 91.
85. *Życie i cuda polskich świętych kanonizowanych i beatyfikowanych za pontyfikatu Jana Pawła II*, [współautorzy:] S. BUDZYŃSKI, CZ. RYSZKA, Warszawa 2001, ss. 512.

IV. Opracowania i artykuły popularne

86. "Kult Matki Bożej Częstochowskiej w życiu Sługi Bożego o. Honorata Koźmińskiego", *WAW* 66(1976) 320-329.
87. "Kult Matki Bożej Częstochowskiej w życiu sługi Bożego o. Honorata Koźmińskiego, kapucyna", w: *Sługa Boży o. Honorat Koźmiński, kapucyn. W służbie Królowej Narodu*, Warszawa 1980, 1-10.
88. *Tuus Totus. Zbiór materiałów dotyczących idei niewolnictwa maryjnego w ujęciu o. Honorata Koźmińskiego, kapucyna*, [współprac.:] Paulina Brzozowska, Warszawa 1982, ss. 91.
89. "Niewiasty w służbie świątyni", *Ład Boży* 1983, nr 10 (381), 6.
90. "Spotkania przy sercu króla Jana III Sobieskiego w warszawskim kościele oo. Kapucynów w trzechsetlecie odsieczy wiedeńskiej", *WAW* 73(1983) 448-451.
91. "W hołdzie Sobieskiemu", *Niedziela* 26(1983) nr 25, 4.
92. "W podzięce przed sercem króla", *Przewodnik Katolicki* 1983, nr 35, 1.
93. "Zakończenie obchodów 300-lecia odsieczy wiedeńskiej w kościele oo. Kapucynów w Warszawie", *WAW* 74(1984) 323-326.
94. "W pierwszą rocznicę nawiedzenia „serca” króla Jana III Sobieskiego w kościele kapucynów przez papieża Jana Pawła II", *Kronika Diecezji Sandomierskiej* 77(1984) 134-137.

95. "Maryja w życiu i działalności apostołskiej Czcigodnego Sługi Bożego o. Honorata Koźmińskiego, kapucyna. Referat wygłoszony na Sesji Polskiej X Międzynarodowego Kongresu Mariologicznego w Kevelaer 11-17.09.1987 r.", Warszawa 1987, ss. 47.
96. "Frater Honoratus Koźmiński uti frater et superior fratrum", *Analecta Ordinis Fratrum Minorum Capucinatorum* 104(1988) 462-467.
97. "Duchowość Ojca Honorata", *Katolik* 1988, nr 44, 5.
98. "Maryja w życiu i działalności apostołskiej o. Honorata Koźmińskiego", *AK* 80(1988) t. 111, 211-225.
99. "Patron zawierzenia i wytrwania", *Trzeźwymi Bądźcie* 1988, nr 5, 6-15.
100. "Apostoł Jasnogórskiej Pani. O. Honorat Koźmiński", *Jasna Góra* 6(1988) nr 60, 20-25.
101. "Człowiek wielkich pragnień (bł. Honorat Koźmiński, kapucyn (1829-1916))", *Róże Maryi* 44(1988) nr 10, 312-316.
102. "Viveva l'amore di Dio in Cristo, unitamente alla amore per la Chiesa", *L'Osservatore Romano* 128(1988) nr 249, 6.
103. "Honorat Koźmiński jako twórca nowej formy życia zakonnego i prekursor instytutów świeckich w Polsce", *Duszpasterz Polski Zagranicą* 40(1989) 67-74.
104. "Bł. Honorat Koźmiński. Patron zawierzenia, nadziei i wytrwania", *Kalendarz Rodziny Katolickiej* 1989, 135-143.
105. "Mniszki Klaryski Kapucynki", *Kalendarz Rodziny Katolickiej* 1989, 49-50.
106. "Zgromadzenie Sióstr Pocieszycielek Najświętszego Serca Jezusa", *Kalendarz Rodziny Katolickiej* 1989, 68.
107. "Uzdrowienia i łaski otrzymane za przyczyną bł. Honorata Koźmińskiego", zebrał i oprac..., Warszawa 1990, ss. 112.
108. "Święci rodzą świętych". Z o. Gabrielem Bartoszewskim [...] rozmawia Dariusz Sobkowicz, *PKat* 79(1991), nr 11-12, 9-10.
109. "Święci i błogosławieni żyją wśród nas", (M. Burczyk rozmowa z ...), *Codzienny Serwis Publicystyczno-Informacyjny* 36(1992) nr 152, 1-4.
110. "Powołani do świętości. Z ojcem Gabrielem Bartoszewskim OFMCap wicepostulatorem do spraw kanonizacyjnych", rozmawia M. Połomski, *PKat* 81(1993), nr 24, 1, 4-5.
111. "W naszym stuleciu wrócili męczennicy", *Głos Niedzielny* 1997, nr 49, 20.
112. "W naszym stuleciu wrócili męczennicy", *Niedziela* 40(1997) nr 48A, 1, 18.
113. "Aby okazała się pełna prawda". A. Frahn rozmawiał z ojcem Gabrielem Bartoszewskim wicepostulatorem procesu męczenników, *Nasz Głos* 4(1999) nr 3 (25) 28-29.
114. "Przed beatyfikacją 108 męczenników", *Niedziela* 1999, nr 8, 5.
115. "Teologiczna cenzura pism własnych Sługi Bożego", w: *Elementy prawne świętości kanonizowanej według ustawodawstwa Jana Pawła II (Materiały II ogólnopolskiego Sympozjum Prawa Kanonizacyjnego KUL Lublin 24-26 IX 1992)*, Lublin 1993, 69-85.
116. "Poświęcenie krypty 107 męczenników II wojny światowej w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski w Kałkowie-Godowie w dniu 29 września 1996 r. Wypowiedź wicepostulatora (O. Gabriela Bartoszewskiego OFMCap)", *Kronika Diecezji Radomskiej* 5(1996) 245-250.
117. "W naszym stuleciu wrócili męczennicy", *Niedziela* 1997, nr 48 A, 1, 18.

118. "Postawa życiowa osoby konsekrowanej w świetle Adhortacji Apostolskiej papieża Jana Pawła II *Vita Consecrata*", w: *Materiały z Sympozjum na temat „Kapłaństwo i życie zakonne darem dla Kościoła” 20-21 listopada 1996 r.*, red. J. GOŁĘBIEWSKI, Warszawa 1997, 53-65.
119. "Proces beatyfikacyjny ojca Pio", *Miejsca Święte* 1998, nr 9 (21), 8-11.
120. "Anicet Koplński, Fidelis Chojnacki, Henryk Krzysztofik. Florian Stępiak, Mieczysława. Martiri cappuccini beatificati il 13 giugno a Varsavia", [aut. nie podpisany], *Continenti Missionari Cappuccini* 1999, nr 5/6, 1-67.
121. "Przed beatyfikacją osób życia konsekrowanego – polskich męczenników II wojny światowej (1939-1945)", *Vita Consecrata* 2(1999) nr 5, 49-53.
122. "Rozwój kultu bł. Honorata Koźmińskiego po jego beatyfikacji", w: *Człowiek wielkiej mądrości i świętości. Błogosławiony Honorat Koźmiński kapucyn. Materiały z obchodów Dziesiątej rocznicy beatyfikacji*, red. G. BARTOSZEWSKI, H.I. SZUMIŁ, M. CHMIELEWSKI, Lublin 1999, 199-208.
123. "Beatyfikacja sióstr nazaretanek z Nowogródka", *Vita Consecrata* 3(2000) nr 3 (18), 45-47.
124. "Ku beatyfikacji", *AK* 104(2001) t. 136506-510.
125. "Przesłanie procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożego Ks. Franciszka Blachnickiego", w: *XXVI Kongregacja Odpowiedzialnych Ruchu Światło-Życie. Referaty*, Katowice 2001, 13-24.
126. "Droga do chwały ołtarzy", w: FERNANDO DA RIESE PIO X, *O. Pio z Pietrelcina. Ukrzyżowany bez krzyża*, Warszawa 2002, 397-406.

V Sprawozdania

127. "Koronacja cudownego Obrazu Matki Bożej pocieszenia w kościele OO. Kapucynów we Włodawie-Orchówku przez Nuncjusza Apostolskiego", *Wiadomości Diecezji Podlaskiej* 59(1990) 283-284.
128. "XII Międzynarodowy Kongres Mariologiczny. Częstochowa – Jasna Góra 18-24 sierpnia 1996", *AK* 100(1997), t. 128, nr 2, 286-300.
129. "XIX Międzynarodowy Kongres Maryjny. Częstochowa – Jasna Góra 24-26.08.1996", *AK* 100(1997), t. 128, nr 2, 300-303.
130. "Omówienie I Sesji diecezjalnego procesu beatyfikacyjnego Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki", *Bóg i Ojczyzna. Biuletyn poświęcony Słudze Bożemu Ks. Jerzemu Popiełuszce* 1997, nr 1, 46, 49-54.

VI. Kazania

131. "Powitanie Dostojnych Gości podczas nabożeństwa w Zakroczymiu" [uroczystości dziękczynnych z okazji 100-lecia powstania bezhabitowych zgromadzeń], *Miesięcznik Pasterski Płocki* 59(1974) 308-309.
132. "Narodziny Zgromadzenia Sióstr felicjanek", w: *Świątokrzyskie Kazania radiowe*, red. J. JACHIMCZAK (jun.), t. 3, Kraków 1987, 196-199.
133. "O. Honorat Koźmiński – promotor idei powszechnego powołania do świętości", w: *Świątokrzyskie kazania radiowe*, red. J. JACHIMCZAK (jun.), t. 4, Kraków 1989, 321-324.

134. "O. Honorat służył powalonemu narodowi", w: *Świętokrzyskie kazania radiowe*, red. J. JACHIMCZAK (jun.), t. 4, Kraków 1989, 559-562.
135. "Homilia wygłoszona w kościele św. Marcina w Warszawie 8.02.1991 r. z okazji sympozjum 100-lecia Encykliki *Rerum novarum*", w: *100 rocznica encykliki Leona XIII „Rerum Novarum” Materiały duszpasterskie*, Warszawa 1991, 9-16.
136. "Powołanie chrześcijańskie", w: *Świętokrzyskie kazania radiowe*, red. J. JACHIMCZAK (jun.), t. 6, Kraków 1991, 279-283.
137. "O. Pio nosił Chrystusa i nasze rany", w: *Świętokrzyskie kazania radiowe*, red. J. JACHIMCZAK (jun.), t. 11, Kraków 2000, 229-233.
138. "Miłość potrafiła przewyciężyć wszystko", w: *Błogosławiony Honorat Koźmiński (Pokłosie beatyfikacji)*, red. G. BARTOSZEWSKI, R. PREJS, Warszawa 1993, 436-440.
139. "Odczuł dotknięcie Oblicza Bożego", w: *tamże*, 441-446.
140. "Miał wytyczony ideał życia zakonnego", w: *tamże*, 447-451.
141. "Każda beatyfikacja jest darem Bożym", w: *tamże*, 452-458.
142. "Jedną ludzi z Bogiem i łączył między sobą", w: *tamże*, 459-463.
143. "Uproś mi łaskę rozumienia tajemnicy chrztu świętego", w: *tamże*, 464-470.
144. "Przeszedł przez ziemię, dobrze czyniąc", w: *Obrońca Kościoła i Narodu*, Warszawa 1998, 19-23.

VII. Przedmowy

145. Wprowadzenie, w: *Tuus Totus. Zbiór materiałów dotyczących idei niewolnictwa maryjnego w ujęciu o. Honorata Koźmińskiego, kapucyna*, oprac. G. BARTOSZEWSKI, P. BRZOZOWSKA, Warszawa 1982, 3.
146. Przedmowa, w: E. JABŁOŃSKA-DEPTUŁA, *Trwanie i budowa. Honorat Koźmiński, kapucyn 1929-1916*, Warszawa 1986, 5-6.
147. Wprowadzenie, w: *Notatnik duchowy*, przygotowanie do wydania: zespół pod kierunkiem G. Bartoszewskiego, Warszawa 1991, 5-7.
148. Przedmowa, w: *Błogosławiony Honorat Koźmiński (Pokłosie beatyfikacji)*, red. G. BARTOSZEWSKI, R. PREJS, Warszawa 1993, 5-6.
149. Wprowadzenie, [współaut.:] H.I. SZUMIŁ, w: *Dziedzictwo błogosławionego Honorata Koźmińskiego*, red. H.I. SZUMIŁ, G. BARTOSZEWSKI, Warszawa 1998, 9-11.
150. Przedmowa, w: E. NIESZCZOTA, *Ojciec wszystkich poszukujących. Sługa Boży ks. Władysław Kornitowicz, spowiednik, kierownik duchowy i wychowawca*, Warszawa 1998, 13-19.
151. Przedmowa, w: *Człowiek wielkiej mądrości i świętości. Błogosławiony Honorat Koźmiński kapucyn. Materiały z obchodów Dziesiątej rocznicy beatyfikacji*, red. G. BARTOSZEWSKI, H.I. SZUMIŁ, M. CHMIELEWSKI, Lublin 1999, 7-12.
152. Słowo wstępne, w: M.S. ŁUBKOWSKI, *Ogarnięty łaską Pana. Błogosławiony Honorat Koźmiński*, Warszawa 1999, 7-10.
153. Przedmowa, w: *Rekolekcje z Błogosławionym Honoratem Koźmińskim*, oprac. pod kierunkiem G. Bartoszewskiego, Kraków 2000, 5-10.

154. Przedmowa, w: *Różaniec z błogosławionym Honoratem Koźmińskim*, oprac. Janina Kowalczyk, Warszawa 2001, 7-9.
155. Słowo wstępne, w: M.S. ŁUBKOWSKI, *Trwał w miłości Chrystusa. Błogosławiony Honorat Koźmiński*, Warszawa 2001, 5-6.